

Referat fra Arbejdsmiljøets Internationale Dag den 26. april 2024

Gaver til ministeren på Arbejdsmiljøets Internationale Dag

Beskæftigelsesminister Ane Halsbo-Jørgensen fik både røde løbesko, som symbol på hurtigere forbedring af arbejdsmiljøet, og en plakat med tegninger af de arbejdsmiljøproblemer, der hærger og deres samfundsomkostninger.

Inden da måtte hun høre på rapporter fra arbejdspladserne fra de ca. 15 fremmødte fra forskellige arbejdspladser, der var mødt frem med sikkerhedssko og hjelm på en forblæst parkeringsplads foran en større byggeplads på Sluseholmen 2 i det sydlige København.

AAA Info udgives af:
Aktionsgruppen
Arbejdere Akademikere
Klubhuset
Dortheavej 39
2400 København NV

aaa@aktionsgruppen.dk
www.aktionsgruppen.dk

Dette nyhedsbrev er det første nummer siden oktober 2021.

Janne Hansen, redaktør
Lars H. Nielsen, redaktionssekretær
John Graversgård, Samarbejdet
Arbejdere Akademikere
Thora Brendstrup, medlem af
AAA's bestyrelse

Redaktionsgruppe:
Medlemmer af AAA og SAA

Deadline for stof til AAA INFO nr. 33
er den 15. august 2024.

Søsterorganisation i Århus:
SAA – Samarbejdet
Arbejdere Akademikere
v. John Graversgaard

Tlf. 2720 7290
graversgaard@youseepost.dk

3F Transport Logistik og Byg
Sommersvej 5
8210 Århus V

Emnerne var mange:

Restitution.

Først skulle behovet for restitution nævnes, da dagen var flyttet fra den hellige søndag (28. april) til den ikke længere hellige Store Bededag (fredag den 26. april).

Stress

Stress hærger landet inklusiv de politiske partier i Folketinget. Noget må gøres.

Rådgivning

Velmenende virksomheder mangler viden om arbejdsmiljø. En systematisk rådgivningsvirksomhed må indføres.

Banditvirksomheder

Omvendt blev der berettet om alt for meget rådgivning til virksomheder fra Arbejdstilsynet, som blev ignoreret, fordi der ikke var konsekvenser ved brud på reglerne.

Sanktioner

De meget små bødestørrelser i Danmark blev sammenlignet med Sveriges, Norges og Englands bødestørrelser. Industriens påstand om, at bødestørrelser ikke betød færre ulykker, blev tilbagevist. Herudover blev det foreslået, at Arbejdstilsynet kunne lukke arbejdspladser, indtil reglerne blev overholdt.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet virkede ineffektivt og bundet op på et hæmmende regelsæt.

Arbejdsmiljørepræsentanterne (AMR)

AMR mangler uddannelse, status og respekt. sammenhængende forhold af største betydning for forebyggelsen på arbejdspladserne.

Ministeren blev foreslået at afholde en konference med arbejdsmiljørepræsentanter, hvor hun kunne høre om deres problemer fra deres egen mund.

Ministeren var meget forstående og smilene trods blæsten, kulden og de barske beretninger.

Vi håber at kunne mødes senere med ministeren for uddybning af analyser, eksempler og forslag.

Af Henrik Forchhammer,
medlem af AAA's bestyrelse

Freddy Ridderhaugens tale på Arbejdsmiljøets Internationale Dag

Talen var henvendt til arbejdsmiljøets minister, Ane Halsboe-Jørgensen. Freddy Ridderhaugen sagde:

– Arbejdsmiljøgruppen Arbejdere og Akademikere mener, at dansk arbejdsmiljølovgivning lider under manglen på konsekvens.

Størrelsen på bøder og Arbejdstilsynets manglende beføjelser – står i skærende kontrast til de kolossale samfundsudgifter, der er forbundet med et dårligt arbejdsmiljø.

Det er en kendt sag, at Sverige, i modsætning til Danmark, har væsentlig bedre styr på arbejdsmiljøet. En rapport udarbejdet af bl.a. NFA og Arbejdsmedicinsk Klinik (Arbejdsulykker i Danmark og Sverige fra 2017) sammenligner det svenske og det danske system og heri fastslås det, at fra 1998–2014 har incidensen af anmeld-

te arbejdsulykker været ca. dobbelt så høj i Danmark som i Sverige. Alene på byggeområdet fastslår rapporten en markant overhyppighed af dødsulykker på 45 % i Danmark sammenlignet med Sverige.

I Arbejdsmiljøgruppen Arbejdere og Akademikere ønsker vi derfor at pege på følgende ved det svenske systems overlegenhed:

– Kan det have noget at gøre med, at det svenske arbejdstilsyn kan give administrative bøder på op til 1 million kr.?

– Kan det have noget at gøre med, at bødestørrelsen ved arbejdsmiljøsager, ført ved svenske domstole, er op til – og over – 10 millioner kr.?

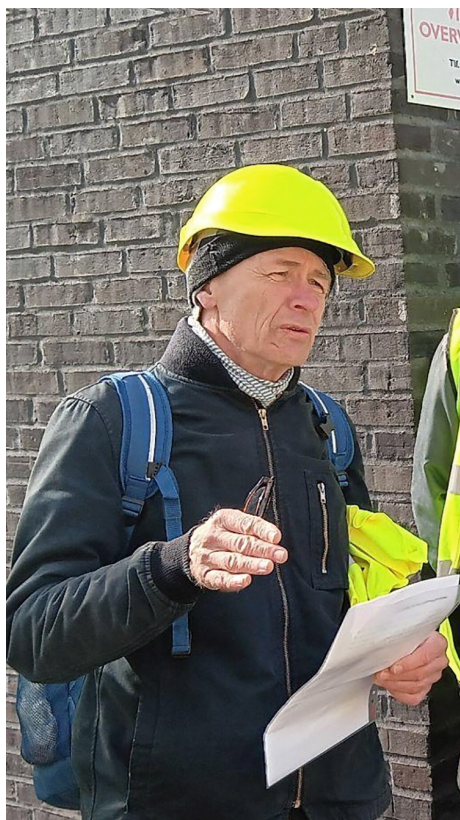
– Kan det have noget at gøre med, at det svenske arbejdstilsyn har mulighed for en kontrol direkte på arbejdsstedet

eksempelvis: Udtage prøver (asbest, PCB, bly etc.), kontrollere vægt på byrder, foretage støv- og luftmålinger?

– Kan det have noget at gøre med, at svenske skolebørn, allerede fra en tidlig alder, stifter bekendtskab med og er dækket af dele af arbejdsmiljøloven? (skoleelever skal foretage valg af arbejdsmiljørepræsentanter fra det 7.ende skoleår og opefter).

Danmarks største fagforbund 3F mener også, at bøderne efter dødsulykker skal matche praksis i Sverige og Norge, men DA er skeptisk.

I en artikel fra 12. marts i år i fagbladet 3F („Arbejdsgiverforening afviser større bøder og „snu-tagsløsninger“) fastslår fagforeningen kravet om, at bøderne efter dødsulykker skal matche praksis i blandt andet Sverige. Dansk Arbejdsgiverforening, i skikkelse af

politisk chef Christina Sode Haslund, finder ikke, at der i undersøgelsen er dokumentation for, at de hårdere sanktioner fører til færre ulykker. Citat: „Forskel i bødestørrelser ved ulykker er ikke en faktor. Skal vi have færre dødsulykker og et bedre arbejdsmiljø, er der altså ikke noget, der peger på, at højere bødestraffe er den rette vej at gå,“ siger Christina Sode Haslund.

Hvad Christina imidlertid glemmer at nævne er, at bødestørrelser ikke indgår i undersøgelsen! Christinas udsagn må derfor enten bero på en misforståelse eller være udtryk for bevidst manipulation.

I Sverige er bødestørrelsen op til 10 millioner SEK ved dødsulykker – og mulighed for en forhøjelse med en faktor 50(!) – afhængig af blandt andet virksomhedens størrelse.

Jf. svensk arbejdsmiljølov kan både virksomheder og personer idømmes bøder – herunder også udenlandske virksomheder. Der er altså ikke mulighed for at „gemme“ sig bag en virksomheds-konkurs eller et „virksomheds A/S“.

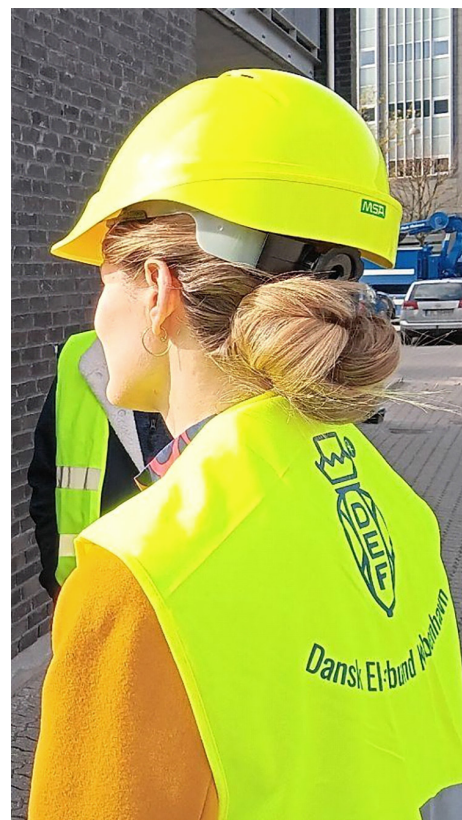
Af hensyn til retssikkerheden er det selvfølgelig afgørende – under alle omstændigheder og i særdeleshed ved en eventuel 10-dobling af den danske bødestørrelse – at bevisbyrden er på plads. I følge Robert Nilsson, Arbetsmiljöansvarig Ombudsman i Byggnads Skåne, er det svensk praksis, at alvorlige arbejdsulykker (alvorlige = brug af ambulance) citat „...utredes af politen med hjælp av Arbetsmiljöverket (Arbejdstilsynet), varför olyckan hände samt vem/vilka som bär ansvaret för olyckan/dödsfallet.“

Og endvidere citat: „Arbetsmiljörepresentanterna (skyddsombud/regionala skyddsombud) ska också vara med i både myndigheten och företagets utredning av en olycka.“

I Danmark skal Arbejdstilsynet overdrage sagen til politiet, hvis der er mistanke om et strafbart forhold. Og politiet har ikke kendskab til de arbejdsmiljøbekendtgørelser, der gælder for de specifikke arbejdsforhold. Og hverken den overenskomstbærende fagforening eller (sjældent) den stedlig valgte arbejdsmiljørepræsentant bliver inddraget i efterforskningen.

Når hertil lægges, at det ikke er lovligt for Arbejdstilsynet at sikre beviser eller tage prøver (ved mistanke om f.eks. sundhedsskadelig påvirkning), er mange sagers prøvelse ved domstolene på forhånd udelukket eller svækket. Mange sager videreføres derfor ikke af myndighedernes jurister eller videreføres, men afvises på et spinkelt grundlag.

I modsætning hertil har det svenske arbejdstilsyn ret til at foretage prøvetagning jf. Arbejdsmiljølov/Sverige kap.7, §5: „För tillsyn enligt denna lag ska tillsynsmyndigheten ges tillträde

till arbetsställe och får där göra undersökningar och ta prov. För uttaget prov betalas inte ersättning. Polismyndigheten ska lämna den handräckning som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna utöva tillsyn enligt denna lag. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Arbetsmiljöverket, får föreskriva skyldighet att ersätta tillsynsmyndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov som skäligen har krävts.“

Hvorfor rapporten fra 2017 ikke medtager ovenstående, væsentlige forskelle vides ikke. I stedet bruger rapporten en del tid på at undersøge de mere luftige „kulturelle forskelle“ – uden dog at nævne arbejdsmiljølovgivningen for de svenske skoleelever. Igen en efter vores mening betydende mangel.

Ikke overraskende tager Dansk Arbejdsgiverforening rapporten til indtægt for, at arbejdsulykker i høj grad handler om kulturelle forhold.

Som man spørger får man svar!

Freddy Ridderhaugen

Per Gregersen og olie-lægerne

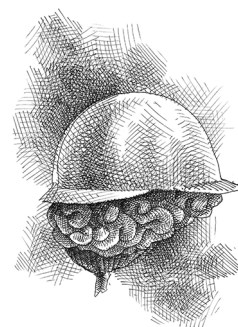
Af Niels Erik Danielsen, Freelance
arbejdsmiljøunderviser hos bl.a. 3F

1984. To olielæger fik en grundig tur gennem vridemaskinen for åben skærm, da Danmarks Radios journalister Erik Stephensen og Jørgen Flindt Petersen interviewede dem til udsendelsen „Industrien slår igen“.

Arbejdsmediciner Per Gregersen skrev en artikel i SiD's Fagbladet, oktober 1984 under overskriften „Industrien køber rapport som frikender opløsningsmidlerne“. Per Gregersen gik i rette med de to læger Erik O. Errebro-Knudsen (1912-2008) og Finn Olsen (1936-), der havde udarbejdet en rapport om hjerneskader og opløsningsmidler. Begge læger var ansat af olieindustrien. De advokerede for, at der i diagnostikken var taget mangelfulde hensyn til de undersøgte præmorbide psyke og alkoholforbrug. Sagen førte til et sagsanlæg mod Per Gregersen, men endte med, at Per Gregersen fik erstatning. Oliebranchens Fællesrepræsentation skulle betale 50.000 kr. til Per Gregersen for urigtige oplysninger om bl.a. maleres intelligensniveau. Erstatningspengene blev til den alternative Miljøpris, der

blev uddelt første gang i 1987 på SiD's kongres. I 2019 fik arbejdsmiljøkonsulent Janne Hansen fra 3F Kastrup prisen.

Den 6. december 1984 fik de to olielæger en grundig tur gennem vridemaskinen for åben skærm, da Danmarks Radios journalister Erik Stephensen og Jørgen Flindt Petersen interviewede dem til udsendelsen „Industrien slår igen“.

AAA's allerførste pjecce:

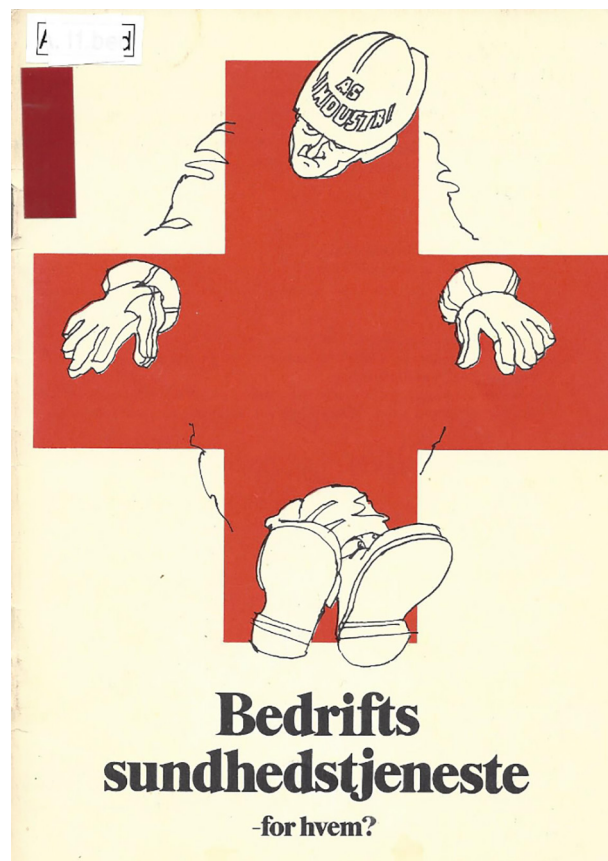
„Bedriftssundhedstjeneste, til fordel for hvem?“

Af Thora Brendstrup, medlem af AAA's bestyrelse

AAA har lavet mange gode pjecce. De var nødvendige dengang IT ikke var en del af hverdagen. I AAA's barndom i 1970'erne sad undergrupperne i AAA og skrev om det farlige arbejdsmiljø i deres branche. Der var stort set ikke anden information tilgængelig for arbejdspladserne dengang.

Den allerførste pjecce hed „Bedriftssundhedstjeneste, til fordel for hvem?“ fra 1976. Den ramte ned i debatten dengang om, hvem der skulle dækkes af en bedriftssundhedstjeneste, som man var i gang med at lovgive om.

Alle pjecerne er indscannet og kan læses på AAA's hjemmeside www.aktionsgruppen.dk under fanen „Viden om“. Du finder pjecen ved at klikke på „Ældre indlæg“ flere gange for at nå ned i bunden. Her er pjecen i pdf. God læselyst.

Rapporterne fra AAAs studieture

Af Thora Brendstrup, medlem af AAA's bestyrelse

Er nu lagt på hjemmesiden www.aktionsgruppen.dk. Alle rapporter er gennemgået, og i henhold til GDPR reglerne er alle efternavne streget over. Nyd nu læsningen af de mange gode oplevelser.

- 1985: Venskabsforeningen Danmark-Sovjet lavede arbejdsmiljø studietur, de fleste deltagere kom fra AAA. **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/AAA-Sovjet-1985.pdf>
- 1986: En forberedelsesgruppe tog til England, kontakter gennem Hazards **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/studietur-england-1986.pdf>
- 1987: England, Sheffield. **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/1987-England-uden-navne.pdf>
- 1989: Norditalien. **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/1989-Italien-ingen-navne.pdf>
- 1991: Tyskland, Hamburg og Berlin. **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/1991-Tyskland-uden-navne.pdf>
- 1993: Spanien, Valencia og omegn. **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/1993-Spanien-uden-navne.pdf>
- 1998: Polen. **Læs rapporten her**
<https://usercontent.one/wp/aktionsgruppen.dk/wp-content/uploads/2024/05/Polen-1998-uden-navne.pdf>

AAA fylder 50 år til næste år

Jakob Martin Strid tegnede til AAA's 25 års jubilæumsskrift.

Hvis du har forslag og ideer til fejringen af AAA's 50 års jubilæum, så kontakt bestyrelsen aaa@aktionsgruppen.dk

TIL ILDSJÆLENE

Ildsjaele brænd ikke ud

BRÆND

flammer i sjælen

stol ikke på

spareteoretikere

slesk tale billig portvin

fasthed i forbedringstroen

og kampen som

den smukkeste vej

brolagt med

udfordrende muligheder

livet er for kort til

ting tar' tid

det handler om

liv og død

mennesker

ikke moneter

brug eventuelt

det kontrollerede

apoplektiske anfald

giv aldrig op

forbedringer har

tusind ansigter

og du er et af dem.

32 mennesker

døde på arbejdet sidste år

Det kan vi ikke være bekendt!

Find AAA på Facebook

Seneste nyt m.v. fra Aktionsgruppen kan også findes på Facebook. Søg efter:
Aktionsgruppen Arbejdere Akademikere –
For et bedre arbejdsmiljø

<https://www.facebook.com/groups/541248756717192>

A aktionsgruppen
arbejdere
akademikere

Bliv medlem af AAA

Har du lyst til at blive medlem af Aktionsgruppen?

Vi arrangerer møder om aktuelle arbejdsmiljøemner, laver pjecer og hjemmeside-information, samarbejder med aktivister i andre lande m.v.

Her har du muligheden for at mødes med mange forskellige arbejdsmiljøfolk.

Du kan melde dig ind via: <https://aktionsgruppen.dk/meld-dig-ind-her/>